

TISZAZAVIDÉK

VEGYES TARTALMU HETILAP.

<p>ELŐFIZETÉSI ÁR: Egy negyedévre . . . . . 1 forint Félévre . . . . . 2 forint Megjelen minden vasárnap.</p>	<p>SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL: Csongrád, magtár-utca 41. hová az előfizetési- és hirdetési díjak, valamint a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.</p>	<p>HIRDETÉSEKET és nyilttéri közleményeket a kiadóhivatal mérsékelt árjegyzék szerint számít.</p>
--	--	--

Szívünk örömtől áradozik e napon, midőn szeretve tisztelt országos képviselőnket körünkben üdvözölhetni szerencsések vagyunk s igaz szívvvel hangoztatjuk: „Isten hozta!”

Lejárt, mert le kellett járnia azon időnek, midőn a pártusák dúltak e városnak nem lakosai — mint-hogy a szorosán vett lakosság elejétől kezdve Hock-párti volt — de a két párt, a kormánypárt és ellenzék között! minthogy értelmes hazafi megnyugszik a többség akaratára nyilvánításában s ha az akúttá lett dolgon változtatni nem lehet, meghajtja fejét a tény fölött.

Első eset ez szeretett országos képviselőnk megválasztása óta, hogy körünkben politikai komoly beszédet fog tartani, minthogy az országgyűlés bezárása után egészségét — tekintve nem szerencsélthetett bennünket beszámoló

lójával! Később pedig midőn becses látogatására érdekesítette választóit egy országos ünnep volt, melynek méltóságát nem akarta azal megsérteni, hogy egyebekről is beszéljen, mint történelmileg halhatatlan legnagyobb hazánkfia Kossuth Lajos érdemeiről.

Jön tehát s a járművön beszállva utazik városunk felé; midőn e sorok napvilágot látnak s mi pedig örömtelt szívvvel fogadjuk s repeső kebellet álljuk szentegyházunk keleti oldalát körül, vágyva hallani igéit a sokak által méltán elnevezett aranyaszájú Jánosnak.

Táplál azon remény, hogy méltatlanra nem adtuk szavazatunkat, s ő is beváltotta azon többszörös ígéretét, hogy valamint a városnak, illetve ennek népének üdvére ugy egyeseknek is javára munkálni fő-törekvése leend s erre az ég tanúságát hívta föl.

Nem kételkedtünk egy perczig sem tett ígérete beváltásában! . . . Ha netán eddig nem is elégitette ki teljesen némelyek kívánságait, tudásuk be az azon körülménynek, hogy választása meglőn föllebbezve, tehát akadályozva volt cselekvésében. Mely után midőn már igazolva lőn, csakhamar eljött az országgyűlési ciklus

vége, melyet követett — mint főntebb említünk — betegsége, mely honától hosszabb időre száműzte.

Most tehát, midőn mindezek megtörténtek és ő — ha Isten élteti — megmásolhatatlanul birja őt évig bizalmunkból az országos képviselőség szép állását, melyen semmi párt tekintet, semmi viszály semmi — ne mondjuk — rosszakarat nem változtathat. Tehát az észszerűség is és városunk jól fölfogott érdeke is azt kívánja, hogy a szent békesség nyerjen tanyát közöttünk, s nyugodjunk meg a megmásíthatatlanban!

Legyen jelszavunk: „Fiat pax in virtute tua“!

Még egyszer hangoztassuk e lappal együtt: „Isten hozta“!

X X X,

*A Svihákok.

Ki ne ősmerné, ezen elnevezés jelentőségét, ki ne tudná, hogy ez elnevezés alatt szereplő pajkos ifjak ténykedése, csak akkor képezheti komoly bírálat tárgyát, ha azt, a mi mindenkit lefőzni törekvő szándékukat férfi korokban is megtartani, az élet nehézt, és küzdelmes perondjain is alkalmazni öhajják, és ki ne tudná azt felfogni, hogy milyen veszély fenyegeti azt a társadalmat, a melyet a Sviháskodásból ki nem vetkőzött férfiak vesznek körül, mert hijjával a nemesebb érzelmeknek, hijjával a tiszta jel-

* Jegyzet E cikkben a cikkiróval nem értünk mindenbe egyet Szerk.

TÁR C Z A.

Egy gyűrű története.

(Folyt. és vége.)

Lehet, hogy Isten meghallgatta az örökös kántortanító kérését, mert jótévőjét hosszú élettel áldotta meg.

Ez volt a jótét hálás megjutalmazása. De lássuk most már a valódi barátság megjutalmazását, hol már czimünkre a gyűrű történetére térünk át.

Kunfiának lelki s testi barátja volt — mint mondani szokták — Kont . . . Ferencz s . . . i kántortanító. De barátságuknak véget vetett a kérelhetlen halál Kont . . . -nak élete delén alig 40 éves korában hosszabb betegség után az élők közül elköltözése által, aki hagyván egy özvegyet s három fiú árját maga után minden anyagi vagyon és segély nélkül.

Kunfi eltemette s megsiratta barátját mint hivatalbéli utódját S . . . on; mely után az özvegy fölkereste elhunyt férje kebelbarátját N. V . . . on tanácsot kikérendő, hogy már most ő mit tegyen? mert hiszen ha csak maga volna, vagy mint cseléd, vagy másképen csak megélné, de ott van a három árva, hogy lökje ezeket ki a világba? . . . Sirt a szegény nő, de sirt vele a jó barát is.

Ekkor egyet gondolt a jó barát, s karjára fűzte az özvegyet s vitte a n. v . . . i káptalan nagy prépostjához, mint aki feje

a n. v . . . i ugynevezett József tápintzetnek, hol az árvák — első helyen a kántortanító árva — oly segélyben részesítetnek, hogy az első elemi osztálytól a gymnasium 7-ik osztályáig nem csak taníttatnak, de élelmeztenek és ruháztatnak is, mely után már magukról kell gondolkozniok az életben.

Itt oly hathatósan könyörgött a pártfogó barátja árva érdekében, hogy mind a három fiú fölvetett az alapítványban, kik közül egyik Aradon, a másik Budapesten hivatalnok jelenben.

Az árvák így ellőnek helyezve, de hátra volt még az özvegy, ezen is segíteni kellett. Kivitte tehát az özvegyet a jó barát az angyallelkű Szanisaló J. püspökhöz, ki különösen szerette a pártfogót s itt is előadta érzékeny szavakkal a kegyelmes urnak, hogy a boldogult Kont . . . silány jóvedelméből — mely csak a megélhetésre volt kissé elég — nem takaríthatott meg semmit, tehát az özvegy éhen fog elveszni, ha a kegyelmes ur nem segít rajta!

— Jól van kedves S . . . — így szokta szőlitani a kegyelmes úr Kunfi) az özvegy míg él 200 frt évi járadékban fog részesülni a Miklóssy-féle alapítványból.

Az özvegy térdre roskadt a püspök előtt s hála szavakat rebegett csókolva a püspök kezét! Kunfi pedig kijelenté, hogy a három árva is fölvette a nagyprépost a József alapítványba, mit szintén helyeselt a kegyelmes úr.

Ezután visszatért Kunfi az özvegyvel lakására, ki az örömtől könnyezve kérde a pártfogó, hogy mivel szolgálja meg e szivességet?

— Semmivel, volt a felelet. Hiszen jó barátom volt a megboldogult Ferkó s nekem nem került ezen szivesség semmibe, örülök, ha szegény özvegyen és árvákon segíthetek! Erre az özvegy felelte:

— Tudja mit kedves barátom, volt a férjemnek egy igen kedves jószág — ezzel a zsebébe nyúlt — itt ezen gyűrű, fogadja el emlékül, úgy is különös története van e gyűrűnek.

— Nem fogadok el semmit edes barátom, arra önnek nagyobb szükségé van tegye pénzzé s a pénzt használja föl.

Végre keserves sirásra fakadt, hogy ő szegény s nem tudja másként meghálálni a több ezer frtra rúgó segély kieszközlését, ez neki örök nyugtalausága lenne, tehát ne fossza meg a nyugalmától s fogadja el családjá nevében ezen csekélységet. Vagy tán kevesli, azért utasítja vissza? Pedig ha tudná, — mondá a nő — hogy e gyűrűt honnan nyerte boldogult férjem, s egyszer elvesztette s két évig volt a földben, míg végre föllette s csókjai között vonta ujjára s ezen tárgyat birom még férjemtől, tehát tartsa meg emlékül nagy szivességeért.

El kellett fogadni e gyűrűt végre is azon argumentomra, hogy tán csekelynek artja pártfogó az ajándékot.

emnek, és hijjával a férfias komolyságnak, a társadalmi téren éppen úgy, mint egyéb téren akként töreksszenek befolyásukat érvényesíteni, a mint azt érdekük, mely rendszerint a közönség érdekeivel ellentétes — megkivánja; és mégis akadna olyan egyén, aki nem vette volna észre, hogy éppen városunk, azon szerencsétlen városok egyike hol Svihákok elszaporodása, és Svihákságok alkalmazása útján, néhány év óta nagymérvű erkölcsi hanyatlás, és vagyon romlás mutatkozik, és ha volna még olyan egyén, a ki nem ösmeri azokat a Svihákokat, kik gonosz cselekményeik által a tönkre szélre juttatták népiünket, tehát azon gyenge, és esetleg gyengébbek kedvéért rámutatunk a „Csongrádi Lap“ 40. és 41-ik számában megjelent vezércikkében hemzsgő politikai érvelések között észlelhető, a cikkek megírásának tulajdonképeni céljait képező egyik részére, és meggyőződhetik, hogy mi-féle Svihákokkal van ez a mi társadalmunk körülveve, hogy ugyan azok, kik alig néhány évvel ezelőtt mint Csátár Zsigmond ur szövetséges társai Sima Ferencz ur támogatása mellett, még vármegyei bizottsági tagok is lettek, ma midőn városunkat erkölcsileg meggyalázták, népiünket vagyoni-lag tönkre tették, hogy a figyelmét bűnös cselekményeik fölött elmélkedésük is eltereljék, szabadelvű politikai pártiság mázával bemocskolt arcukat Sima Ferencz és elvtársainak működését bírálgatva, lehetetleníteni töreksszenek azt, hogy egyes esetekben, mikor Stammer Sándor mint a vármegyének két év tizeden keresztül volt alispánja helyes nézet, vagy meggyőződéstől vezéreltetve egy jó ügy mellett állást foglal, Sima Ferencz azt pártolhassa, és a jó ügy mellett állást foglalt, és annak reménybeli támogatását, elveit akként óhajtják megbélyegezni, mint Sima Ferencznek Stammer zászlaja alatt, egy cél eléréseérti küzdelmet, és ezt a manauvert alkalmazzák azok, akik csak néhány héttel azelőtt küzdöttek nem ugyan Stammer Sándor volt alispán, hanem egy másik vezérnek, — meg lehet hogy nemes inteniók által vezérelt meggyőződéséből keletkezett nézete alapján létesített szövetség értelmében létért Sima Ferencz ur zászlaja alatt, ezek azok a veszedelmes Svihákok, kik ifjú koruk pajkos-ságából származott, mindenkit lefőzni törekvő Svihákságaikat, és az által elért szegényüket, ma egyenesen szabadalmi pártiságok zománczával, mely azonban rajtuk fénymázzá változott, óhajtják leleplezgetni, mely lepel, ha rövid idő múlva lefog hullni, tiszta fényében fogja visszatükröztetni, azon gonoszságokat, melynek Csongrádon a szabadelvű-párt a vármegyében a béke és közönségnek a hatóságok, irány tisztesség érzete áldozatul esett.

Argus.

Ujdonságok.

— Személyi hr. Hock János városunk országgy. képviselője f. hó 16-án, azaz ma a délután érkező vonattal városunkba érkezik, és beszámoló beszédét ugyancsak a mai napou Isteni tisztelet után a templom-téren fogja megtartani. A helybeli választók zöme szeretett képviselőjüket ünnepélyesen fogadják. Az ünnepélyes fogadtatásra eddigelé 200 választó ígérte oda az egyesült ellenzék elnöksége rendelkezésére fogadtat. Az örömmel látott vendég tiszteletére este a „polgári kör“ helyiségében társas vacsorát rendez az egyesült ellenzék elnöksége.

— Hogy állunk a köztisztasággal. Sűrűn felhangzik a panasz e lapok hasábjain a köztisztaság mellett, azonban amint látják mindig üres fülekre talál. Lehet, hogy talán épen az az oka ennek, hogy mi a hatalmon ülökkel elv tekintetében más nézetben vagyunk. Ha igaz, akkor megbotránkozásunknak nem találunk szavakat; mert a tisztesség mindig úgy hozza magával, hogy az ellenvéleményük jogos panaszai előtt sem szabad a hatóság embereinek füleit bedugni. Most, midőn oly annyira retteg mindenki az ázsiai kolerától, újra a köztisztaság mellett szólalunk fel; s hogy felszólalásunk jogos, ezt úgy hisszük a hatóság is befogja látni. Ha egy polgárnak elnullanak csirkéi, macskája, mit tesz vele? Kidobja az utcára, a helyett, hogy elásná, és ez a dög aztán heteken keresztül undorítja a járó-kelőket, fertőzti a levegőt; mert tudva levő dolog, hogy minden járvány s minden nagyobb betegség legnagyobb s legjobb táplálója a megmetyezett levegő. Néhány hónappal ezelőtt szigorúan kiadott a parancs a hatóság által, hogy udvarból senki semminemű bűzös vizet stb. ne eresszen ki az utcára. S vajjon betartatik-e ez? Van-e aki e rendelet betartását ellenőrizze? Nem! Nincs. Példa rá a városházmögötti magtár-utca, szentesi körút felőli vége. Itt az ember csak szaladva megy végig az utcán, akkor is zsebkendőt tartva az orra alá; mert az udvarokból kifolyó bűzös folyadék egész megfertőzti az utca levegőjét. Ki volt adva a rendeletben, hogy egy udvarban csak 2—3 disznót lehet hizlalni, s ime a város ugyan ezen utcájában ismerünk földmivest a ki 20—30 drbot hizlal! Lehet, hogy a tisztelt hatóságnak nem tetszik e panasz, azonban mi ennek elmondását a baj orvoslása végett kötelességünknek tartottuk. S kérjük, hogy bár ellenelvük vagyunk, panaszunk meghallgattassék. Különben e tárgyra még visszatérünk.

— A „Csongrád sövényházi ármentesítő társulat“ alá eső ártéri földek osztályozása

nagyban folyik. Az osztályozásnál tőlünk Sohlya Gyula városi főjegyző, Szvoboda Ferencz ügyvéd és Forgó Pál földbirtokos vesznek részt.

— Harmadik gyógytár városunkban. Csongrádmegye egészségügyi bizottsága közelebb tartott ülésében — több folyamodó kérelme folytán — kimondotta, Csongrád városának szüksége van egy harmadik gyógyszerhárra.

— Elmaradt hangverseny. Talán nem is hangversenynyel, hanem valami rossz izü tréfával van dolgunk; mert nem hisszük az izrealita nőegylet vezetőit oly naivoknak, hogy egyeseket, amélkül, hogy megkérték volna őket, a közreműködésben szerepeltessenek. Ugyanis egy meghívó volt kezeink között, mely az izrealita nőegylet által rendezendő hangversennyel egybekötött tánczestélyre hívja meg e hó 9-ére a publikumot. Szerepelteti a dalárdát, Holczer Adolf, Dr. Buck Herman, Baghi Zsigmond és Lillenthal Emil urakat s a hölgyek közül pedig Bojniczer Flóra kisasszonyt. A meghívó a „Csongrád“ nyomdában készült, hát — miután a nőegyletnek erről nincs tudomása — ott útbá igazítást nyerhetnek, hogy ki volt az a tiszteletre méltó úr vagy hölgy aki így passziozik. Mondhatjuk, hogy nagyon sületlen tréfát csinált.

— Különösen a körök figyelmébe! A mult hét folyamán egy aláírás nélküli levél kíséretében „Adrienne a fegyenc arája, vagy: a hastilla rejtelmei“ című regény első és második kötete küldetett be szerkesztőségünkbe a tulajdonosnak leendő átadása végett. Tekintve, hogy a regény tulajdonosának neve tudomásunkra nem hozott, miért is, kérjük a regény tulajdonosát — hogy a regény folytatásának bemutatása mellett — szerkesztőségünkben a regény átvétele iránt bármely időben jelentkezzen.

— Nem látják a fától az erdőt. Községünk előjárósága éppen úgy, mint a fő és székvarosban fertőlelített, minden a vasúton vagy gőzhajón érkező tárgyakat, még a rúdvast is; de figyelmet nem terjed ki a határba, hol most roppant mérvű járvány pusztit a baromfiak között és népiünk babonás szokása alapján vagy az út melletti árkokba dobálja az elhullott állatokat, vagy a fára aggatja, mely által oly bűz árasztja el a levegőt, hogy a mint a temetők közül a fogatok kiérnek a határba, a lovak horkolása adja meg az első jelet a megfertőzött levegő észlelésére; felhívjuk tehát előjáróságunk figyelmét, nézzen ki a határba is, mert ott is van desinfcziálni, és rendet csinálni való munkája.

— Távozóban van tőlünk tisztelendő Hajniss Dezső segéd-lelkész úr, kit Schuszter Konstantin váci püspök ó méltóságá

Ekkor a legnagyobb örömben tört ki a nő, — ki egész életére gyermekeivel együtt biztosítva volt — hogy a pártfogó mégis meg lett jutalmazva.

A gyűrűt bárki megláthatja Csongrád város egyik városi tisztviselő jobb keze mutató ujján, ki szintén emlékül kapta ezt attól, kinek előbb jogos tulajdona volt.

A dolog történelmi valóságáról, bárki is meggyőződhetik a n. v . . . i József alapítványi gazdag intézet évkönyveiben 1857-ik évről, ha ezt átnézni akarná. Senex.

Kolera tünetek városunkban.

— Közegészségügyi karczolat. —

Mózes József községi kisbíró, aki üres óráiban kézbesítési tisztet is visel, a mult hét folyamán reggel 6 óra tájban a vasut-utczában kézbesítés alkalmával egy a fához támaszkodott embert pillantott meg. Ugyan-aznap reggelén 7 órakor már Kádár Rókus rendőr-örmesterhez a következő feljelentéssel állított be: „Hivatalos jelentése alul-írottak, mely szerint: jelenti, hogy f. hó 13-án reggel 6 órakor hihetőleg tuberkolózisban szenvedő embert félig összeesve találtam. Tuberkulin hiányában a zsebem-ben levő 30-as pálinkával próbáltam itatni a szerencsétlent, azonban úgy látszott, hogy gyorsan nyujtott segédletem egészségi állapotát még inkább rosszra fordítá, mert szemei méginkább rémessen forogtak s végtagsjai végkép meztagadák a szolgálatot s

összeesett. — Ezen ügy sürgős elintézését kéri Mózes József kisbíró, kézbesítő és dobos.

Kádár Rókus rendőr-örmester azonnal megejtven a vizsgálatot s e jelentést a következő külirat kapcsán csakhamar betejestette a rendőrbirtosi hivatalnak felülvizsgálat végett. F. hó 13-án reggel 7 órakor a csatolt jelentés folytán a helyszínen megjelentem, hol is a szerencsétlent alapos vizsgálat alá véve, a következőkről győződtem meg: „Herpóczy Jánost csakugyan kolera tünetesnek találtam.

De is furcsa jószág ez a bacillus.

A hol csak megjelenik, mindenütt rémületet kelt maga körül. S ezt nem is annyira imponáló külsejével, mint inkább természetének s egyéni sajátosságával vélem, hogy éri el.

Testalkotását merőben különbözönek találtam a vizilétől, úgy nagyságra mint karcúságra nézve, amennyiben egész hossza 3—5 ezredrésze a milliméternek, szélessége pedig hosszúságának tizede. Testének két végén pedig ostorszerű nyúlványokat fedeztem fel; valószínűleg ezek okozzák élénk temperamentumra valló vibráló mozgását is. Ezeket tekintve véve én inkább a komma iv alakú (mint az egyenes) bakteriumok közé találom sorolhatónak.

Megemlitendőnek tartom még, hogy e bakterium oly fene szapora, hogy egy bakterium öt nap alatt úgy elszaporodnék, — föltéve, hogy élet föltételeinek csupa kedvező tényező állana zavartalanul rendelkezésére — hogy betölténé az egész világot.*

Ez ügy mikénti sürgős elintézése végett felsőbbi utasítást kér Kádár Rókus rendőr-örmester.

A rendőrbiztos kételkedően húzta ugyan össze szemöldökét, de azért elhitte az öregnek, hogy az illető csakugyan kolera tünetes. Folyt. köv. I.—r.

H U M O R.

X. ur kocsisa hordókat szállit a szöllő-kertben. Az uton meglátja egy idősbb szöllőbirtokos X. ur kocsiján a hatalmas hordókat megszólítja a fütürésző kocsist:

— Mondja kend minek azok a nagy hordók?

— Hogy bort szürjünk beljök.

— Aztán mennyire számít a ke' gazdája?

— Ötven kerek akóra uram. Erre a szöllőbirtokos kezeit füle mellé illesztve (nagy füleket mutatva) csak annyit mondote „Nézze ked! Látja p“

— Hogy ne látnám — válaszol a kocsis — az ur jeleit, hanem azért csak ki lesz az ötven akó bor.

A szüret után midőn meglátja a szöllőbirtokost a kocsis imigyen adta tudtára, hogy hány akó bora lett gazdájának:

— Hiába mutogatta az ur a jeleit; mert nem ötven, hanem hatvan akó lett a bor s hozzá az ur jelei is megmaradtak.

*Ezer szerencse, hogy ilyen viszonyok még nem álltak be, különben a bakteriumok volnának a földön az urak, és mi talán — bakteriumok. Szedő.

ezelőtt 2 hónappal helyezte ide, most pedig innen Hatvanba helyezte át. A tisztelendő úrral a csongrádi társadalom nanyon sokat veszt. Két hó ittléte után is, távozását még a keményebb szívű intelligencia is megkönnyezi. Mi is a legőszintebben sajnálkozunk távozásán a ritka műveltségű páratlanul őszintén kedves tisztelendő úrnak.

— **A rabszolganó vége.** Talán feltűnik egy kissé a tisztelt olvasónak, hogy egy szerény vidéki lapocska a rabszolganók tragédiájával foglalkozik, gondolva azt, hogy talán egy afrikai rabszolganóról lévén szó. Egynemely olvasónk meg rögtön az ollót kárhóhatja, azt hiva, hogy ennek segélyével került lapunkba. Pedig nem afrikai rabszolganóról, hanem valódi magyar rabszolganóról van szó; mert korunk legnagyobb szegényére a civilizált magyar honban tömördek rabszolganó létezik s még jó darabig létezni is fog. A szerencsétlen, kiről szólni akarunk kún-félegyházi illetőségű bukott leány, kit a vidéken vett meg néhány hitvány forintért Ternyei Franczi kurta korcsmárosné — valamelyik kolleganójától. A szegény szájalomra méltó teremtés megfúta az életet s folyó hó 9-én este a Tisza hullámaiba vetette magát. Azonban az illető volt tulajdonosnője kétségbe vonja ezt; mert szerinte az illető megszökhett; de azon körülmény, hogy semmi ruhát sem vitt magával, még is az előbbi esetnek ad hitelt.

— **Lapunk zártakor vett értesülésünk** szerint a szentesi halászkok a Tiszából f. hó 13-án az esteli órákban fogták ki Ternyei Franczi bordélyháztulajdonosnő vett leányát, mely Szentesen a halottas házban van közszemlére kitéve. 16—18 évesnek látszik. Ujján arany gyűrű és füleiben arany fülbevaló volt, ruházata női fehér ing és alsószoknya volt.

— **Menekülés a kolera elől.** Budapesten elég kedélyesen veszik az emberek a kolerát és a fő- és székváros mozgalmas utcáin nem látszik meg, hogy az alkalmatlan fekete vendég időzik falai között. Hanem akit az illetőség és a kötelesség nem csatol Budapesthez, az szabadulni igyekszik onnét. És a szabadulni vágyók közt első a diákok, egyetemi polgárok, akiket különben is sürgönyileg rendelnek haza az aggodó mamák. A tegnapi vonatokkal is érkeztek haza a csongrádi ifjak, akik igen helyesen akkor térnek majd vissza a tudomány csarnokaiba, mikor kiköltözik azokból a bacillus.

— **Czirkusz.** Wollner Eleonóra jól szervezett társulatával ma tartja utolsó előadását városunkban a Szt.-Háromság téren, Szemlélve a hét folyamán tartott remek előadásokat, melyen a tagok kivétel nélkül megfelelelt kötelességeiknek; a fő érdem azonban Wollner Gyuláé, ki rendkívül ügyes lovaglónak bizonyult. Nem tudjuk mire vélni, hogy ezen valóban jeles társulatot közönségünk oly csekély számban érdemesíti megtekinteni.

— **Magyarország iparosainak és kereskedőinek legujabb czimtára** — egy több mint 800 nagy nyomtatott ivre terjedő két és háromnegyed kiló súlyú diszes kötésű óriási munka — folyó évi október 20-án jelenik meg a „Magyar Kereskedők Lapja“ kiadásában (Budapest, kerepesi-út 32. sz.) A nagy czimtár terjedelme 3000 oldal, bolti ára kemény vászonkötésben 15 frt. A „Magyar Kereskedők Lapja“ kiadóhivatala azonban a nála megrendelt példányokat 15 frt bolti ár helyett tíz forintért szállíthatja a megrendelőknél.

— **Eljegyzés.** Makány Gáspár helybeli iparos f. hó 15-én jegyezte el Krieger Lajos ipartestületi pénztárnok kedves leányát Rózsikát. Hosszantartó boldogságot kívánunk az új párnak.

— **Ellenőrzési szemle.** A tartalékos és szabadságos katonák ellenőrzési szemléje folyó hó 23-án délelőtt fog megtartatni Csongrád város közházánál.

— **Búcsúzás a volt főispántól.** Előjáróságunk folyó hó 15-én délután vett búcsút Zsilinszky Mihály volt főispánjától, ki ez alkalommal Ujhelyi Nándor ügyvédnél várta a búcsúzókat Csákhogy már ez is megtörtént!

— **Tűz.** Kovács N. földbirtokos a szegények kertje mellett lévő tanyáján f. hó 13-án éjjel tűz ütött ki. A tűz csakhamar mege-

mészette a lakóházat, azonban a melléképületeket sikerült megmenteni.

— **Az orsz. képviselők fizetése** mint tudjuk ezután nem napidij, hanem rendszeres évi fizetés alakjában fog kijárni, a belügy-miniszter az erre vonatkozó törvényjavaslatot még a múlt hét folyamán a képviselőház elé terjesztette. A törvényjavaslat 2600 frtban állapítja meg az évi általános összeget, amely megfelel az eddigi képviselői napidijak legmagasabb összegének s a lakbérnek együttvéve.

— **Szegeden okt. 8-ig három koleraeset fordult elő.** Nagy Gábor ki Budapestről érkezett volt az első, s meghalt; apóljója Katona József is megkapta a bajt és szintén meghalt. A vasuti állomáson négy orvos állandóan végzi az utasok dezinficiálását, a várost minden vonalon védekezik. Szegeden a járvány fenyegetőnek mutatkozik. E hó 10-ikéig hét eset volt, ebből három halálos. E hó 10-én az összes iskolák bezártak. A fertőtlenítést a tűzoltóság városzerte nagy erővel végzi. — Október 10-ikén egy újabb eset fordult elő.

CSARNOK.

SÁRGA LEVÉL, HULLÓ LEVÉL.

Sárga levél, hulló levél,
Mit mond néked az őszi szél?
Talán elmúlt boldogságom?
A mely után most is vágyom.

Zsongó csermely, csörgő patak,
Friss habjaid mit susognak?
Talán régi szép világom?
A mely eltűnt, mintegy falom.

Fülemile, éji dalnok,
Rólam szól tán fájó dallod?
S te kis madár száráz ágon,
Te is zenged árvaságom?

Dalló madár, s a kis virág,
Szóval: megszán egész világ;
Csak egy nem szán — volt virágom.
Temetőbe, sirba vágyom!

Csengő Ferkó.

— Rajz a népeletből. —

A kanyargó Tisza mellett — egyik nagyobb helyiségében lakott hajdanában Csengő Márton, jómódú gazda-ember csinos feleségével. — Marczai bácsiéknak volt mit aprítani a tejbe, azért nem igen törődött más bajával, sőt a jólét karjai között még annak adományozójáról is megfeledkeztek. Nem merem biztosan állítani, hogy egy esztendőben voltak-e háromszor a templomban; de ha ellátogattak is oda, új ruhájukat mentek fitogtatni a helyett, hogy hálát adtak volna az ég urának azon jólétért, melylyel őket elhalmozá. Szóval Marczai bácsikék hideg keresztények voltak, azonkívül a világ rossz szája azt is beszélt, hogy egyik hajszra, a másik császára tart a házasságban; de még ezzel sem érte be a világ szája, hanem szelvében-hosszában hangoztatta azt a nótát is:

A Csengőék kertje alatt
Bodri kutya szörnyen ugat.
Mig a gazda álmodozik,
A menyecske kilopódozik.
Dinom, dánom, sum, sum, sum,

Ilyen körülmények között nem csoda, ha egyetlen fiuk, a nagy reményekre jogosító kis Ferike is beletanult a könnyelmű életbűnre vezető ösvényeibe. És a Ferikéknél olyan legény lett, hogy no!

De ismerkedjünk meg vele egy kissé közelebről, mint hősünkkel. Ferike szép, okos gyermek, szokta mondogatni Marczai bácsi, s éppen nem lehet mondani, hogy nem okos gyerek. Hisz tud már daczkodni, káromkodni, sőt a mi több — kulacsból, butykosból szörpölgetni. Korán megtanítá a cselédség minden szepre, jóra, hisz ugyanis azok nevelték; különösen a szolgáló nem mulasztá el naponként megöntögetni Ferike kenyerét mézes pálinkával. És Marczai bácsi nem győzi dicserni okosságát, mikor Ferike elpöndöríti azt a cifra Herkó páterját. De meg nem intené a széles világgért, hogy nem jót beszél, sőt ha mások figyelmeztetik erre Marczai bácsit, mentegeti az ő okos Ferikéjét, azt mondván, — fiatal

még az Isten adta, nem tudja mi a jó, csak tudjon valamit beszélni, baj is az, akármit.

Hát még mikor látja, hogy az ő nagyreményű kis Ferikéje a kulacsnak is ki tudja a nyakát tekerni, Marczai bátyánk majd kibuvik a bőriből örömben, s váltán mondogatja: meglátszik, hogy magyar az apja!

No aztán, hogy hálátlansággal ne vádolja őt senki sem nevelői irányában, a kamrából, a padlásról egy pár soukát, sódort a cselédség közé is vándoroltat. Ezek után merje hát mondani valaki, hogy Ferike nem jó szívű.

Néha mondogatják Marczai bácsinak, hogy nagy már a fia, jó volna iskolába adni, hisz ma-holnap katona lesz. Iskolába? Az kellene még, hogy ott az én okos Ferikémet az a goromba tanító agyonra lupálja, inkább maradjon idehaza, én sem tudok se írni, se olvasni, mégis megélek a világban.

Az igaz, Ferike föl is használta idejét, megtanulta a lovat szörmentin ülni, mindenféle csinyst ügyesen kívinni. — A kicsapongó társaságnak ő volt mindenhol a legszebb mákvirága. — Legnagyobb garázdaságokat mindig ő követte el, kifutotta az apja ereszéne, de végre az is ürülai kezdett, Mojós zsidó kezébe vándorolt apródonként Marczai bácsi gazdasága, s magát Marczai bácsi is egy napon kivitte az a ló, melyet ugyan mások visznek, — a nyugalmas helyre, hol már nem örülhetett többé okos Ferkójának.

Marczai bácsi halála után, Csengő Ferkó eltűnt a helyiségből, senki sem tudta, hogy hová lehetett; találgatták ugyan, de egyik-kök sem tudott bizonyosat mondani felőle.

Egyik hideg téli napon, nagy csoportban vándorol a helység népe a siralomházba, mert onnét pár óra mulva viszik fölmagasztalni azt a híres haramiát, ki anyyi embert megfosztott pénztől és életétől. — A helység lakóinak elállt a szemök-szájok, midőn a siralomházban levő haramiában egyik földijükre, a hajdan jólétben fölneveledett Csengő Ferkóra ismertek.

N. Déry József.

Nyitlér.*

Nyitlér levél tekintetes Éder János úrhoz.
Kedves öcsém!

Szerkesztőségem alatt megjelenő »Csongrádi Lap« 41 ik számában egy nyilatkozat jelent meg tőled, melynek czélja beigazolni, hogy te nem vagy Hegyi Antal plebános urnak tisztelője, czélzata pedig, mintha én jóhiszeműségedet használtam volna föl azon levél aláírásánál, mely a főszolgabíró állásnak elnyerhetése czéljából, Hegyi Antal plebános úrhoz mint vármegyei bizottsági taghoz volt intézve, egy járási értekezlet egybe hívása érdemében; engedj meg kedves öcsém, hogy az említett levélnek másolatban történt kézbesítése útján meggyőzzelek arról, hogy fel lettél ültetve, mert abban Hegyi Antal úrra vonatkozólag nem fogsz még nagyító üvegen sem mást fölfedezni, mint 17 Csongrád járási vármegyei bizottsági tag által aláírt kérelmet, hogy a plebános úr annak megállapíthatása végett, hogy a pályázandók közül kit kíván a többség ajánlatba hozni, egy járási értekezletet legyen szives egybe hívni, és hogy a czélból a járás egyik legtekintélyesebb tagja a 21,000 lelket számláló legnagyobb részben katolikus közönség legnagyobb községének lelkipásztorát kéretett föl, hogy abban te read nézve miféle szerelem lehet, azt én megérteni — még pártszempontból sem, ki minden esetre vagyok olyan elhű polgár mint te — képes nem vagyok, és ezen indokok alapján azt sem tudom megérteni, hogy éppen te, ki lapodban oly sokszor megengeded, hogy Hegyi plebános úr nevét meghurcolják, és ő tiktiket nem bántott, miért haragszol mégis rá, hiszen tudhatod, hogy aki haragszik, annak nincsen igaza, legyél tehát békülékenyebb szellemű, s megfogod látni, nagyobb elismerésbe fogsz részesülni, és ne hadd magadat a jövőben felültetni. Isten veled nagybátyád Csengegi Antal.

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

Fekete, fehér és színes selymeket métrénként 45 krtól 16 frt 65 krtig sima és mintázott mintegy 240 különböző fajta és 200 különböző színben szállít, megrendelt egyes öltönyökre, vagy végekben is postabér- és vámmentesen Henneberg G. cs. kir. udvari szállító) selyem gyára Zürichben. — Minták postafordulóval küldetnek. Svájcba intézett levelekre 10 kros bélyeg ragasztandó. (1)

Felelős szerkesztő: SZILBER JÁNOS

A KOLERA.

A legutóbb beérkezett hírek — sajnos semmi kétséget sem hagynak fenn az iránt, hogy a kolera immár Nyugat-Európában is terjed. Előre látható, tehát az a nagy veszély, mely az emberiséget e borzasztó betegség továbbterjedése által fenyegeti. Ugyanazért csak helyeselni lehet a hatóságoknak serényiségét, melylyel az óvintézkedéseket megteszik és melylyel az ismeretes óvzereket a közönség figyelmébe ajánlják. Orvosi tekintélyek állítása szerint

a legjobb óvzser a cognac.

Legjobban ajánljuk

GRÓF ESTERHÁZY GÉZA

saját gyártmányú cognacját,

mely francia mód szerint, idegen anyagok hozzávegyítése nélkül tiszta borból készül s melynek jóságát és tisztaságát az a körülmény is igazolnia, hogy a legutóbb tartott párisi egészségügyi kiállításon az aranyérmét díszoklevéllel nyerte el s a többi kiállításokon is, melyeken eddig részt vett, mindenütt a legnagyobb kitüntetésekben részesült.

Központi iroda: Budapest, VI. Külső váci-út 23. sz.

Poloska-gát.

A poloska-gát az eddig is mindentelje poloska-irtószerekkel daczolhat, mert a poloska-gát oly folyó erőt fejt ki, melylyel öt perc alatt minden poloskát, a mely lélegzik, megfojt. Az eddigi többféle poloska-irtószereket tühataladj, mert nemcsak ott pusztít, a hol poloska-féreg látható, hanem mindenholva hatol, mert a poloskák leginkább a szoba-padló alatti továbbá ablak- és ajtóárnyék között tartózkodnak, a hová itó port hinteni lehetetlen, de ezen folyó gőz még ott is minden a mi elemben van, elpusztít.

Állításon valósa mellett szóljon a következő bizonyítvány:

T. cz. Guttmann David ur megkeresésére ezennel készségesen tanusítom, hogy szállásomat gőzkészülékével 24 óra alatt a mindentelje mindentelje feregirtó szerekkel daczoló rovarkórtól teljesen és mint reménylen győztesen is megduszította, miért is a mondott gőzkészülék a hasonló hajói szenvedő közönségnek a magam részéről ajánlhatom. Dr. Weiser Károly kir. közigazgató.

A közönségnek még számos ily bizonyítványt nyal szorgálhatok. E vegyület neve:

POLOSKA GÁT.

Kapható dobozokban: használati utasítás zerrint a poloska-irtást bármely eszközzel. Ara dobozonként 50 kr., 1 és 2 ft.

Guttmann David

lakás- és ablak-tisztító vállalata.

Alapítványi 1873-ban.

Budapest, Károly-körút 22. szám alatt Rösör-bazár.

Vidéki megrendelések elfogadandak. Levelekre azonnal válaszol.

7-13.

KNUTH KÁROLY

műszaki irodája és gyára.

Budapest, VII. ker. Szövetség-utca 3 sz.

Elvállal és berendez:

Légszesz és vízvezetékeket. Szivattyúkat minden czélra, vizszállító kasokat. Szivattyú telepeket járgány, légszesz-gőz-és vízmotor hajtással. Városok, gyárak, kastélyok lakóházak stb. vízzel való ellátását. Minden rendű központi fűtések, állami nyilvános és magán épületek részér

Szellőztetések.

Gőz, kőd és zuhany fürdőket.

Száritókat, bármily czélra.

Legjobb rendszerű closeteket.

Vas és köagyg cső esaternázásokat.

Gőzfőző és gőz mosókonyhákat.

Szűrő és fertőtlenítőket.

Természetes légszesztelepeket.

Kőszén és olaj gázgyárakat.

KÖAGYAG CSÖVEK NAGY VÁLASZTÉKBAN RAKTÁRON

Berendezett telepekről a legjobb elismerések.

Költségvetéseket készséggel készít.

3 nap alatt

gyógyul meg a hevenyes és 2-3 hét alatt a több év óta tartó

hugycsőfolyás

gyökeresen és utókövetkezmény nélkül egy eszköz, a

PAUSIBLENON

alkalmazása által. A használatban levő gyógymódok közt egyedül ez a legészszerűbb. Az újabb orvosi tudomány legtekéletesebb vívmánya. Ezen a legkitűnőbb szak emberek által ajánlott gyógyszer csak a feltalálónál Dr. Tóth Budapest, IV. Deák Ferencz-utca 3. sz. czim alatt rendelhető meg.

Ara használati utasítással 6 frt 30 kr

Magyarországi szabadalom száma

6531. 91.

9-13.

30-50